

HEBREW A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HÉBREU A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HEBREO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon)
Jeudi 13 mai 2010 (après-midi)
Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

נתחו אחד מן הטקסטים הבאים:

.1

מאיה ערד / תמונות משפחה - יעל של אורה

[הטקסט להלן קרוב לתחילת הסיפור, אך אינו ההתחלה! אביו התעקש לאסוף אותו משדה-התעופה...]

"ואת זאת", שאל, בעוד אביו מכניס את מזוודתו למושב האחורי, "קנית יד שנייה?"

"לא!" הכריז אביו, מנצח. "חדשה, לשם שינוי. מה", שאל, כשהתיישב לידו, במושב הנהג, "לא מוצא חן בעיניך?"

"כן, רק..."

5 אביו, שהזהיר תמיד מפני קניית מכוניות חדשות, מלכודת לשוטים, לועג לאותם פתיים הממשכנים את עתידם כדי לקנות רכב חדש שיאבד שליש מערכו בתוך שלוש-ארבע שנים.

"מה יש", התניע אביו והדליק את האורות. "חיים רק פעם אחת, לא?"

10 הוא הנהן, נזכר במכוניות הבלות שהיו ברשות אביו כשהיה הוא ילד. את הווספה עם הסירה - שבה, כך היו שבים ומספרים לו, הביאו אותו הביתה מבית-החולים - זכר רק במעומעם, אבל את הכרמל רום שהגיעה כשהיה בגן חובה זכר היטב, וכמוהו את הסימקה שנקנתה כשעלה לכיתה ג'. כשהגיע לתיכון הגדיל אביו וקנה אופל קדט מיד שנייה. "מגיע לנו", אמר אז, "לא?" הוא היה מטפל בהן, מחליף נזל קירור ושמן, יורד עם סחבה ודלי לרחוץ אותן לכבוד שבת, זועם בינו לבינו על הספקולנטים עם המכוניות הנוצצות שמרשים לעצמם לרסס אותן בצינור, כאילו לא חבל על כל טיפה.

15 הוא מיעט בדיבור, היה מותש מהטיסה. ממילא יהיו להם עוד הזדמנויות לדבר, חישב בינו לבין עצמו, ומוטב שלא ימהר לכלות את נושאי השיחה שלהם. לכן לא שאל מה פשר המכונית החדשה, המשקפיים שנראו מוזרים משהו, לא הולמים אדם בגילו, מנין ההתלהבות שלא הכיר בו. "אז מה?" שאל אביו כשירד מדרך איילון ימינה, לרמת גן, "אני מביא אותך לאימא?" הוא הביט בו בתמיהה, כאילו יש לו מקום אחר להיות בו. "יש לך מפתח?"

20 אימו התעקשה שתישאר ערה, הסביר לאביו, נזכר בשיחת הטלפון האחרונה עימה. "מה זה משנה", נשפה בלעג כשהסביר לה שינחת לקראת שתיים ועד שיגיע אליה תהיה השעה קרובה יותר לשלוש. "אני ממילא כבר לא ישנה בלילות. בייחוד לא בקיץ. כן, לא ישנה בכלל. רק מנמנמת קצת בצהריים." אור עכור, צהבהב, דלק בחלון המטבח.

"אמא מחכה לך", פסק אביו. "אני לא אעכב אותך."

25 הוא עזר לו להוציא את המזוודות, שש להסתלק משם. "תנוח", ציווה, "כשתתאושש, תרים לי טלפון. נצא קצת, תנשום אוויר. נכיר לך את אורה..."

"אורה?"

אביו חיך בגאווה: "החברה שלי", הכריז, נופף לו לשלום, והתניע.

חלק 2

הוא טילפן כבר למחרת, לפנות ערב, והשאיר לאביו הודעה. לשם מה בדיוק הוא זקוק למשיבון, שאל את עצמו כשהניח את השפופרת. 30

"ירון?" שמע את אימו מהמטבח. הוא המתין רגע, מעמיד פנים שלא שמע אותה.

"למי אתה מתקשר?"

"לחברים," השיב כשנכנסה לחדר, נושאת צלחת פלסטיק מלאה ענבים. "אה," התיישרה בכבודות על הכורסה והניחה ענב בפיה. כך בדיוק מצא אותה כשהופיע אתמול לפנות בוקר עם מזוודתו: יושבת בכורסה שלה, כפות רגליה החשופות מונחות על הדום קטן, קרסוליה מלופפים בתחבושות אלסטיות, תולשת ענבים מהקערה שלצידה ומניחה אותם בפיה. הטלויזיה, חדשה וגדולה מזו שזכר, שידרה סרט צרפתי נושן, מעוטר בשוליו בכתוביות דהויות בעברית ובערבית. הדלת תהיה פתוחה, הבטיחה לו. היא לא חוששת מגנבים, גיחכה. מה כבר יש לגנוב אצלה. הוא לחץ בעדינות על הידית, משתדל להחניק את חריקת הצירים. היא התעקשה לקום, וכשניגש אליה חיבקה אותו וכרכה את זרועותיה סביבו, מדביקה את החולצה לגבו. מהמכוננית הממוזגת של אביו טיפס שלוש קומות ברגל, גורר את המזוודה. 40

מתוך תמונות משפחה, הוצאת חרגול (2008)

– עימדו על היחסים בין הדמויות בסיפור וכיצד הם מעוצבים.

– עימדו על האווירה בקטע הנתון.

– עימדו על מבנה הקטע ותרומתו.

– מהי תגובתכם האישית לקטע הנתון?

שלמה טנאי / יפי הנערות

יְפֵי הַנְּעוּרוֹת אֵינּוּ עוֹקֵר הָרִים,
וְלֹא יוֹשֵׁב רוּחוֹת, לֹא עֲנֻנִים יִשְׁבֵּר;
כְּשֵׁטֶף הַנְּהָרוֹת יִסְחֹף עֶפְר הָרִים,
עַתָּה בָּנוּ, בְּלִבְבֵּנוּ יַעֲבֹר.

5 וְאֵנוּ נִגְרָף אֶט-אֶט בְּמִסְתָּרִים
בֵּין אֲבָנִים קְטַנוֹת, דְּגִי זֶהָב וְכֶסֶף,
וְאֵנוּ נַעֲבֹר בְּגֵאוֹת קָרִים,
נִרְצָה לְהֵאָחֵז בְּסוּף קֵל וּבַעֲשָׂב.

10 וּבְאֲבִיב הַיָּדָד, בְּהִתְמַסְּמֵס שְׁלֵגִים
בְּרַחֲקֵי צָפוֹן, בֵּין הַרְרֵי הַצָּחוֹר,
יִגְאוּ הַיָּרְדֵּנִים מֵאֶלֶף הַפְּלָגִים
וּבָנוּ הָאֲבִיב לְפֶתַע יַעֲבֹר.

15 הוּי כַּמָּה נִסְחֹף בִּיפֵי הַנְּעוּרוֹת,
נִצְחָק אֶל עֵינֵיהֶן, נִבְכָּה אֶל שְׁעָרוֹ,
נְרוּצָה אַחֲרֵיהֶן בֵּין צוּק וּמַעְרֹזֹת,
וּלְזַעֲפֹן נִזְעַף וּלְחֵיוֹךְוּן נִקְרָן.

20 בְּאֶרֶץ אֲשֵׁרִים, בְּחֻבֵל הַגְּלִילִים
נִלְדָּה מִסַּע צוּהֵל, מִסַּע קֵל וְיַחֲף.
בֵּין הַשְּׂדוֹת, בְּחוּף, בְּמִי הַיּוֹבְלִים
נִחְתָּר שׁוֹרָה רַבָּה עֶקֶב אַחַר עֶקֶב.

וּבָנוּ אֲשֵׁדוֹת, הָאֲשֵׁר יַעֲבֹר,
כִּי אֵיכָכָה יִתֵּם עֶפְר הַנְּהָרוֹת?
כִּי יִסְחָפְנוּ אֶט בְּעָרוּצֵי מִסְתָּוֹר
לְעַד, לְעַד יְפֵי הַנְּעוּרוֹת.

מתוך: את אשר בחרתי בשירה, עורך יונה דוד, הוצאת ספרים הדר, תל-אביב תשי"ט (1959), עמ' 232

– מהו לדעתכם המסר של המשורר בשיר זה?

– איד תורמת האווירה הפיסית לשיר?

– איך תורמים הטון והאווירה לשיר, ובאיזה אפקט?

– איך תורם מבנה השיר למשמעותו?